

MIEJSCE NA NOWO ODKRYTE

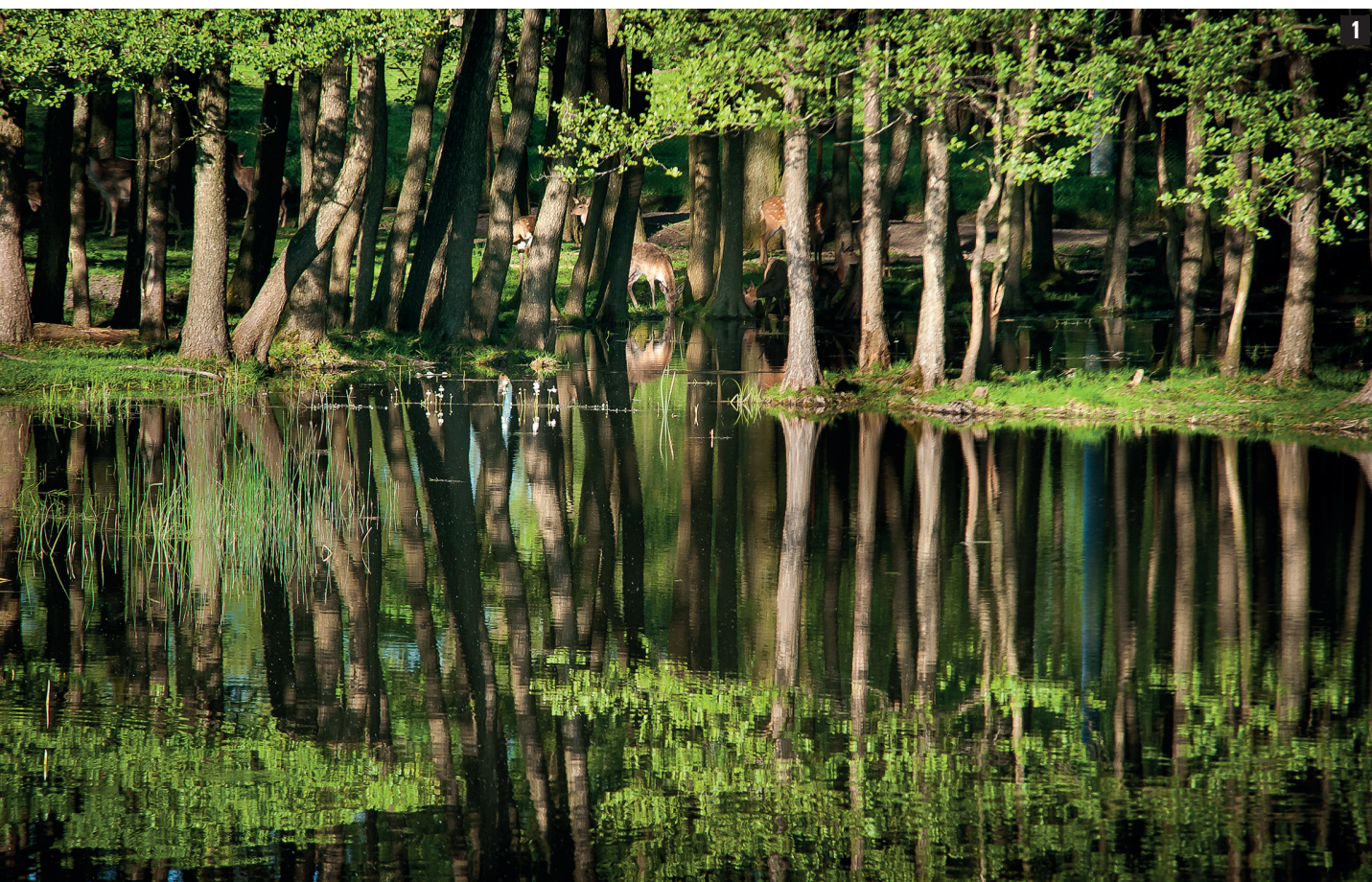
FOTOGRAFIE SYLWIA PIWOWAR

Stacja badawcza Polskiej Akademii Nauk w Kosewie Górnym przechodzi gruntowną modernizację. Zmiana, która tam następuje, jest wynikiem dobrze przemyślanej strategii dającej temu miejscu zupełnie nowe możliwości rozwoju i oddziaływania zarówno na przestrzeń naukową, jak i na lokalną społeczność.

W najbliższym czasie będziemy świadkami dynamicznego rozwoju ośrodka, który otrzymał impuls do ponownego rozkwitu.

Kłepa Maja przemierzająca
swoją kwaterę

Fot. 1

W obniżeniach terenu w stacji w Kosewie najczęściej występują olsy. Po mokrych zimach woda utrzymuje się w nich niemal cały rok. My jedynie możemy podziwiać przeglądając się w spokojnej tafli wody olchy szare (*Alnus incana*) i ukrywające się w ich cieniu jelenie

Stacja leży w pobliżu Mazurskiego Parku Krajobrazowego, w miejscu o ogromnych walorach przyrodniczych. Malownicze wzgórza są pokryte kwitnącymi łąkami, a przez lasy przechodzą szutrowe drogi, które prowadzą do jeziora. Wschody i zachody słońca, poranne mgły zbierające się w zagłębieniach, dzikie zwierzęta, które można spotkać – to wszystko składa się na wyjątkowość tego miejsca. Amatorzy fotograficznego safari mają tam dziką przyrodę na wyciągnięcie ręki.

W niedalekiej przyszłości charakter stacji się zmieni, w planach jest położony duży nacisk na zachowanie historycznych, kulturowych i przyrodniczych walorów tego miejsca.

Znaczna część zbyt wielkiego stada jeleni sika i danieli – gatunków obcych faunie Mazur – zostanie przekazana licencjonowanym hodowcom. Na łąkach zagoszczą owce starej rasy pomorskiej, które co prawda wolniej rosną, ale odznaczają się dużą odpornością i wytrzymałością. Ich hodowla wejdzie do programu ochrony zasobów genetycznych tych zwierząt. Ponadto stada owiec pełniące funkcję „żywych kosiarek” pozwolą na utrzymanie otwartych, niezarastających łąk.

W ten trend wpisuje się projekt założenia na blisko dwóch hektarach sadu składającego się z historycznych odmian lokalnych drzew i krzewów owocowych. Hodowane tam rośliny będą bankiem genów bliźniaczym do tego znajdującego się w Ogrodzie Botanicznym PAN w Powsinie. Sad będzie też doskonałym pożytkiem dla pszczół, ponieważ w Kosewie ma powstać pasieka na niemal 1000 rodzin pszczelich.

Ostatnim punktem w scenariuszu zmian jest przygotowanie stacji w Kosewie wraz z terenami w Baranowie i Śmietkach (należącymi do Polskiej Akademii Nauk) do wejścia w skład Mazurskiego Parku Narodowego. Są to plany na najbliższe 10 lat, ale zanim to nastąpi, stacja otwiera się na turystów. Na odkrycie czekają przepiękne olsy, dąbrowy świetliste, fragmenty grądów, borów, bagien, torfowisk, a także wspomniane łąki, na których mogą przemknąć wilk, lis, samotny łoś lub stado jeleni czy saren, miłośnicy ptaków mogą obserwować całą masę gatunków – od żurawi i bocianów po pliszki i mazurki.

DR PAWEŁ KOJS

ZASTĘPCA DYREKTORA DS. ADMINISTRACYJNYCH I ROZWOJU POLSKIEJ AKADEMII NAUK
OGRÓD BOTANICZNY – CENTRUM ZACHOWANIA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ W POWSINIE

2

3

4

5

6

Fot. 2
Byk jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*) z tegorocznym porożem w scypule

Fot. 3
Gałązka modrzewia europejskiego (*Larix decidua*) z tegorocznymi i zeszłorocznymi szyszkami

Fot. 4
Pastwisko na terenie Stacji. Na pierwszym planie znajduje się płytkie jeziorzko, które łączy się z jeziorem Kuc widocznym za szpalerem drzew

Fot. 5
Jeden ze śródleśnych zbiorników wodnych otoczony trzęsawiskiem. Wiele z tych leśnych jeziorzek wysycha w maju lub czerwcu, ale kilka zatrzymuje wodę przez cały rok

Fot. 6
Ekstensywnie użytkowane kosewskie łąki stanowią zarówno element krajobrazu, jak i największy skarb przyrodniczy tego terenu

7

Fot. 7
W stacji w Kosewie Górnym poza jeleniowatymi są również hodowane owce. Chów historycznych ras owiec w perspektywie kilku lat będzie coraz ważniejszy

Fot. 8
Malownicze ustronie stacji w Kosewie przecinane jest polnymi drogami, które razem z ciągnącym się po horyzont niczym niezaburzonym krajobrazem zapraszają do podróży w odległą przeszłość

Fot. 9
„Żółty domek” – siedziba stacji agroekologicznej w Kosewie Górnym

Fot. 10
Kwaterna danieli w borze sosnowym z malowniczą starą szopą na siano

8

9

10

Fot. 11, 13
Stacja agroekologiczna PAN Ogrodu Botanicznego – Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Kosewie Górnym z malowniczym budynkiem biura stacji, wcześniej wykorzystywanym również jako obiekt edukacyjny

Fot. 12
Na całym pagórkowatym terenie stacji w Kosewie znajdują się liczne bezodpływowe niecki, w których zimą i wiosną stagnuje woda. Jest to doskonałe siedlisko olsu i ważne miejsce dla zwierząt

Fot. 14
Zachód słońca nad jeziorem Kuc. Jezioro, w całości należące do Polskiej Akademii Nauk, jest pod względem przyrodniczym bardzo interesującym akwenem. Należy do oligotroficznych jezior sielawowych